

Adiutant Marszałka Józefa Piłsudskiego urodzony w Cieciulowie

Przeglądając strony internetowe znalazłam informację, że Kazimierz Stamirowski - adiutant Józefa Piłsudskiego urodził się w Cieciulowie. Do tej pory nazwisko Stamirowski nie pojawiło się w żadnej z kronik szkolnych, dlatego postanowiłam najpierw porozmawiać z moją rodziną. Jakież było moje zdziwienie, gdy okazało się, że słyszeli o adiutancie Piłsudskiego. Najwięcej informacji uzyskałam od Krystyny Giec, mieszkanki Starego Bugaja. Z jej relacji wynika, że Feliks i Waleria Stamirowscy, rodzice Kazimierza mieszkali w bugajskim dworze w II poł. XIX wieku. Waleria z Siarczyńskich była lekarką i pomagała miejscowym, ubogim ludziom. W dniu jej pogrzebu od Bugaja do Żytniowa ludzie wyszli na drogę ze świecami, aby złożyć hołd osobie, która litowała się na biednymi ludźmi i za darmo ich leczyła. Została ona pochowana na cmentarzu w Żytniowie i tam znajduje się jej pomnik. Po jej śmierci Feliks Stamirowski z dziećmi, w tym maleńkim Kazimierzem wyprowadził się pod Warszawę w kwietniu 1885 roku. O Kazimierzu Stamirowskim dowiadujemy się z różnych źródeł internetowych:

„Urodzony 6 lutego 1884 w Cieciulowie, rozstrzelany 11 października 1943 w KL Auschwitz. To podpułkownik dyplomowany kawalerii Wojska Polskiego, adiutant marszałka Józefa Piłsudskiego, urzędnik i działacz państwowy II Rzeczypospolitej.

W 1902 ukończył Szkołę Realną Jana Trejdosiewicza i Kursy Handlowe Stefana Regulskiego w Warszawie. Studiował w Akademii Handlowej w Hamburgu, gdzie odbył praktykę. Po powrocie z Niemiec uczestniczył w rewolucji 1905-1907, a na przełomie 1905/1906 został aresztowany i osadzony w Cytadeli Warszawskiej. Po zwolnieniu wyjechał do Lwowa. Pracował w Centralnym Towarzystwie Kółek Rolniczych. Działał w Polskiej Partii Socjalistycznej – Lewicy, w której był przewodniczącym sekcji lwowskiej.

W latach 1914-1917 walczył w szeregach 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich. Po kryzysie przysięgowym internowany przez Niemców w Benjaminowie. Po uwolnieniu został oficerem Komendy Naczelnej Polskiej Organizacji Wojskowej - organizacji wojskowej powstałej w sierpniu 1914 w Warszawie z inicjatywy Józefa Piłsudskiego w celu walki z rosyjskim zaborcą.

Dnia 10 listopada 1918 uczestniczył w powitaniu powracającego z internowania w Magdeburgu Józefa Piłsudskiego na dworcu wiedeńskim w Warszawie. Tego samego dnia został oficerem do zleceń Piłsudskiego, a następnie adiutantem Naczelnika Państwa.

17 grudnia 1918 awansował na porucznika kawalerii. W nocy 4 na 5 stycznia 1919 roku pełnił służbę na Belwederze i podczas zamachu stanu płk. Mariana Żegoty – Januszajtisa rozbroił oficerów, którzy mieli aresztować Piłsudskiego. Następnie w okresie 1919–1922 kolejno: szef Wydziału IV Biura Wywiadowczego Sztabu Generalnego Wojska Polskiego (wywiad ofensywny), szef Oddziału II 2 Armii WP, następnie w centrali Oddziału II Sztabu Generalnego.

Był członkiem polskiej delegacji w rozmowach z Radą Białoruską (20 – 24 marca), celem uzyskania jej poparcia dla stanowiska Polski w rokowaniach z Rosjanami 28 lipca 1920 r. został członkiem delegacji na rokowania z bolszewikami w Mińsku. Od 28 lipca do 12 września 1920 roku był jednym z delegatów Naczelnego Dowództwa, podczas pertraktacji pokojowych z przedstawicielami dowództwa rosyjskiego. W czasie odwrotu z Mińska zorganizował oddział, na czele którego walczył z nieprzyjacielem. 12 września 1920 r. wyznaczony został szefem Oddziału II 2. Armii WP i wyróżnił się podczas bitwy niemeńskiej lub inaczej zwaną bitwą nad Niemnem. Był to drugi sukces militarny Wojska Polskiego w kontrofensywie przeciw Armii Czerwonej po bitwie warszawskiej w trakcie wojny polsko-bolszewickiej. Od 15 marca do 1 listopada 1921 był oficerem łącznikowym przy Ministerstwie Spraw Wojskowych, a następnie został przydzielony do Adiutantury Generalnej. Dnia 31 stycznia 1922 objął stanowisko szefa

Oddziału II Biura Ścisłej Rady Wojennej. W czerwcu tego roku został przeniesiony do Oddziału II Sztabu Generalnego. W grudniu 1922 został zastępcą szefa tego oddziału. Od 15 sierpnia do 30 listopada 1923 roku był szefem sztabu 28 Dywizji Piechoty. 30 listopada 1923 został przeniesiony w stan nieczynny. Od 30 kwietnia 1924 roku powrócił do służby i został przydzielony do gabinetu ministra spraw wojskowych. 15 sierpnia 1924 roku otrzymał awans na podpułkownika kawalerii. Od 1 listopada 1924 do 1 października 1925 studiował w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie, którą ukończył z pierwszą lokatą i otrzymał awans do stopnia ppłk dypl. kawalerii.

W latach 1925-26 był zastępcą dowódcy i p.o. dowódcy 7. pułku ułanów, który ochraniał willę Piłsudskiego w Sulejówku. Podczas przewrotu majowego w 1926 roku stojąc na czele pułku czynnie opowiedział się po stronie Marszałka Józefa Piłsudskiego. 25 października 1926 został mianowany szefem sztabu DOK IX w Brześciu nad Bugiem. Następnie do 21 marca 1929 pełnił obowiązki dowódcy 7 Pułku Ułanów Lubelskich, po czym został przeniesiony w stan nieczynny. Do 6 grudnia 1930 roku był dyrektorem Departamentu Politycznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. W 1931 roku został awansowany do stopnia pułkownika rezerwy. Do 17 listopada 1931 roku podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych - następnie przez dwa tygodnie podsekretarzem Rady Ministrów.

Z dniem 30 listopada 1931 roku przeszedł ze stanu nieczynnego do rezerwy. W 1932 roku został powołany do Komisji Uzdrawienia Gospodarki Komunalnej utworzonej przez premiera Aleksandra Prystora. Od kwietnia 1932 pracował w Państwowym Banku Rolnym w Warszawie. Od czerwca 1933 roku został jego wiceprezesem oraz wiceprezesem Banku Akceptującego. Był członkiem – założycielem Towarzystwa Krzewienia Kultury Teatralnej w Warszawie (czerwiec 1933 r.), prezesem Rady Naczelnej Polskiego Związku Zachodniego (od 1934 r.) oraz prezesem Koła 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Od marca 1938 roku był prezesem Państwowego Banku Rolnego, którym pozostał także w czasie okupacji niemieckiej.

W czasie II wojny światowej należał do Służby Zwycięstwu Polski i Związku Walki Zbrojnej. Wiosną 1941 roku został członkiem redakcji pisma „Myśl Państwowa”. Był dwukrotnie aresztowany przez gestapo. Po drugim aresztowaniu (21/22 listopada 1941) został osadzony na Pawiaku w Warszawie. Torturowany, usiłował popełnić samobójstwo podcinając sobie żyły. W marcu i w lipcu 1942 roku ponawiał próby samobójcze, w wyniku których stracił dłoń.

Dnia 29 września 1942 roku został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Auschwitz (numer obozowy 66786). Tam działał w założonym przez Witolda Pileckiego Związku Organizacji Wojskowej. Od kwietnia 1943, po ucieczce Pileckiego, kierował działalnością ZOW. Zadencjunowany, 21 września 1943 został umieszczony w bunkrze śmierci.

W dniu 11 października 1943 roku, wraz z 53 działaczami obozowej konspiracji został rozstrzelany przez Niemców pod Ścianą Straceń.

Był odznaczony m.in. Virtuti Militari 5 klasy, orderem Polonia Restituta II i IV klasy, Krzyżem Niepodległości, trzykrotnie Krzyżem Walecznych, belgijskim orderem Leopolda III klasy, francuską Legią Honorową V klasy, rumuńskim orderem Gwiazdy Rumunii IV klasy, węgierskim Krzyżem Zasługi III klasy, Krzyżem Legionowym, Krzyżem POW, odznaką „Za Wierną Służbę” oraz innymi odznaczeniami polskimi i zagranicznymi.

W tym roku przypada 150 rocznica urodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego i jesteśmy zaszczyceni, że przy tak wielkim Polaku znajdowała się osoba urodzona w Ciecuiowie – Kazimierz Stamirowski.

Beata Droś